

Yksinyrittäjän avustus koronaepidemian aiheuttamiin taloudellisiin vaikeuksiin – ohjeluonnos yrittäjille

Kunnat myöntävät yksinyrittäjille avustusta toiminnan vakauttamiseen COVID-19 epidemiasta johtuen (myöhemmin koronaepidemian). Yksinyrittäjäavustusten hakemukset käsitellään kunnissa.

Yksinyrittäjien korona-avustuksen tarkoituksena on saada yksinyrittäjien toiminta taloudellisesti kestävämmälle pohjalle pandemian aikana ja sen jälkeen. Kyseessä on toimintatuki varsinaisesta elinkeinonharjoittamisesta johtuvien menojen kattamiseen. Tuki on määräaikainen ja voimassa vain pandemiasta johtuvan akuutin maksuvalmiuskriisin hoitamiseksi.

Kenelle

Avustus tarkoitettu yritys muodosta ja rahoitustavasta riippumatta yrittäjälle, joka

- harjoittaa yksin taloudellista toimintaa, on yrittäjä tai ammatinharjoittaja, jolla ei ole palveluksessaan palkattua työvoimaa, mukaan lukien freelanceryrittäjät.
- on päätoiminen yrittäjä, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Yritykset, jotka työllistävät itsensä lisäksi enintään neljä henkilöä, voivat hakea avustusmuotoista rahoitusta ELY-keskuksesta (*Yrityksen kehittämisavustus koronavirusepidemiasta aiheutuneissa markkina- ja tuotantohäiriöissä*) ja yritykset, jotka työllistävät viisi henkilöä tai enemmän, voivat hakea avustusmuotoista rahoitusta (*liiketoiminnan kehitysrahoitus häiriötilanteissa*) Business Finlandilta. Lisää tietoa: <https://tem.fi/koronavirus/toimintaohjeita-yrityksille>

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan **yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa** Suomessa toimivaa **päätoimista yrittäjää**, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Tämä tarkoittaa, että yksinyrittäjäavustusta voidaan myöntää yksityiselle elinkeinonharjoittajalle tai toiminimelle, kommandiittiyhtiöille, avoimille yhtiöille, osakeyhtiöille tai osuuskunnalle. Avustusta voidaan myöntää myös ns. ”kevytyrittäjille”, jotka työllistävät itsensä ja toimivat yrittäjämäisesti perustamatta kuitenkaan yritystä. Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa, jolla ei ole palkattua työvoimaa. Myös freelance- yrittäjä voi saada avustusta, kun freelanceyrittäjä toimii itsenäisenä elinkeinonharjoittajana, toiminimellä (ammatinharjoittajana tai liikkeenharjoittajana), henkilöyhtiössä (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö), osakeyhtiössä tai osuuskunnassa.

Avustus on tarkoitettu päätoimisille yrittäjille. Päätoimiselta yksinyrittäjältä edellytetään, että yrittäjä on YEL-rekisterissä (hakemuksessa kysytään YEL-vakuutuksen numero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee soittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti.

Avustuksen myöntämisen edellytykset

- yksityrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen
- yksityrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan;

Yksinyrittäjä avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen **merkittävästi heikentynyt taloudellinen tilanne ja alentunut liikevaihto johtuvat koronaepidemiasta**. Epidemian on arvioitu alkaneen vaikuttaa yksityrittäjien taloudellista tilannetta heikentävästi Suomessa 16.3.2020 lähtien, jolloin todettiin poikkeuslaki ja otettiin käyttöön valmiuslaki.

Tämä tarkoittaa, että hakemuksessaan hakijan tulee kyetä osoittamaan, että yritystoiminnan merkittävä heikkeneminen 16.3.2020 jälkeen johtuu koronaepidemiasta. Hakijaa myös pyydetään hakemuslomakkeessa vakuuttamaan, että taloudellinen tilanne on merkittävästi heikentynyt koronaepidemiasta johtuen. Yksinyrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tiliotteista (kulut ja myyntituotot).

Taloudellisen tilanteen tulkitaan heikentyneen, mikäli yrityksen liikevaihto on laskenut yli 30% pysyttyään lähes samalla tasolla edellisen 12 kuukauden ajanjaksolla. Mikäli on kysymys sesonkiluonteisesta yritystoiminnasta, voidaan tarkastella keskimääräistä liikevaihdon kehitystä.

Lisäksi avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että **yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan**. Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai veroilmoitukseen perustuen. Hakemuksessa hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että yritystoiminta on ollut kannattavaa ennen koronaepidemiaa. Mikäli yksityrittäjällä on verovelkaa, hänellä tulee olla Verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi. Hakijaa pyydetään liittämään hakemukseen tilinpäätös 2019/viimeisin tilinpäätös tai veroilmoitus 2019/viimeisin veroilmoitus. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Lisäksi hakijaa pyydetään liittämään hakemukseen verovelkatodistus ja mikäli yrityksellä on verovelkaa, tulee hakemukseen liittää verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi. Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksityrittäjän selvitys poikkeuksellisesta tilanteesta vuonna 2019.

Hakijaa pyydetään vakuuttamaan myös, että aikoo jatkaa yritystoimintaansa koronaepidemian jälkeen. Hakijalta pyydetään myös kuvaamaan, miten aikoo käyttää saamansa avustuksen toimintansa vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän avustus on de minimis -rahoitusta ja sen saaminen edellyttää, että yrityksen de minimis -kumulaatiossa on tilaa. De minimis -rahoituksen enimmäismäärä on 200 000 euroa (maanteiden tavaraliikenteen yritykselle enintään 100 000 euroa) kuluva ja kahden edellisen verovuoden aikana. Avustuksen saaja vastaa siitä, että eri tahojen (esim. ministeriöt, ministeriön alaiset viranomaiset, Business Finland, Finnvera Oyj, kunnat ja maakuntien liitot) myöntämien de minimis -tukien yhteismäärä ei ylitä tätä määrää. Kaikki yrityksille kohdennettu julkinen tuki ei ole de minimis -tukea. De minimis -tuki tunnustetaan tukea koskevasta päätöksestä, jossa todetaan siihen sisältyvän de minimis -tuen määrä ja viitataan Euroopan unionin vähämerkityksisestä tuesta annettuun asetukseen.

Avustusta voidaan myöntää koko maassa.

Mihin tarkoitukseen avustusta voi hakea

Yksinyrittäjän avustuksessa kyse on 2 000 euron suuruisesta kertakorvauksesta yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannukset sekä kirjanpito- ja muut toimistomenot. Kertakorvausta myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa.

Osin tämän korvauksen avulla yksinyrittäjän on tarkoitus selviytyä koronavirusepidemian aiheuttamasta haastavasta tilanteesta. Kertakorvaus voidaan myöntää 16.3.2020 alkaen syntyneisiin kustannuksiin ja avustuksen viimeinen hakupäivä on 30.9.2020. Kyse on laskennallisesta summasta, eikä avustuksen saajalla ole velvollisuutta esittää avustusta hakiessa tai jälkikäteen tositteita kustannusten syntyisestä

Muuta huomioitavaa:

Kunnat ilmoittavat yksinyrittäjille maksamansa avustukset Verohallinnolle.

Avustuksen hakijan tulee huomioida, että kunnan hyväksyessä hakemuksen syntyy hakijan ja kunnan välille valtionavustuslain 7 § 3 momentin mukainen sopimus. Avustuksen saajan tulee sopimukseen perustuen viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus.

Väärinkäyttötapauksessa kunta voi vaatia maksetun avustuksen palautettavaksi. Tuen saaja sitoutuu antamaan tarvittaessa tuen myöntäjälle tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että tukea ei ole haettu tukiehtojen vastaisesti.

Avustuksen myöntäneellä kunnalla sekä työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tarkastaa jälkikäteen, mihin tarkoitukseen tuki on käytetty.

Avustuksen hakeminen

Avustusta voi hakea yrityksen kotikunnasta.